

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 47 (1590) 1987 m. lapkričio 25 d.

Melbourne

XXXII M E T A I

LIETUVIAI PASAULYJE

— "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" Nr. 74, Lietuvos po-
grindyje pasirodžiusi liepos 12 d.,
jau per Geležinę uždangą pasiekė
Vakarų ir mūsų Redakciją. Visų
pirma dėkoja: "Šv. Tėve, dėkoja-
me už meilę mūsų Tėvynei ir jos
Bažnyčiai, parodytą minint Lietu-
vos krikšto 600 metines. Jūsų mal-
da, dėmesys ir meilė Lietuvai bus
mums atrama, tęsiant 600 metų
ištikimybės Apaštalų Sostui tra-
diciją. Pažadame, kad sekdami pro
tėvių pavyzdžiu, padarysime vis-
ką, kad ateizmo bangos neatplėš-
tų mūsų Tėvynės nuo šv. Petro
uolos, kaip praeityje jos nepajėgė
atplėsti protestantizmas ir provos-
lavija. Visada malda ir meile ly-
dėsime Jūsų Šventenybę sunkia-
me Jūsų šventų pareigų kelyje. —
Katalikiška Lietuva. — Toliau tu-
rinyje: Laužyti kryžiai, Jubiliejus
ir neprašyti padėjėjai, Pareiški-
mai ir protestai, Kratos ir tardy-
mai, Mūsų kaliniai, Žinios iš vys-
kupijų. Ši Kronika laida turi ma-
šinėlę rašytų 47 puslapius.

— Vakarų Vokietijos įtakin-
giausias dienraštis "Frankfurter
Allgemeine Zeitung" lapkričio 3
d. laidoje plačiai aprašė Kaune į-
vykusį Lietuvos atgimimo dainiaus
Maironio gimimo 125 metų sukak-
ties minėjimą ir praneša, kad prie
Maironio kapo Kauno katedros
šventoriuje ir aplinkinėse gatvė-
se po vakarinių Mišių susirinko
didžiulė minia - apie 5.000.

— Vatikano radijas, kuris yra
transliuojamas į visą pasaulį dau-
giau kaip 30 įvairių kalbų, skelbė
žinią apie JAV Kongreso pateiktą
rezoliuciją, kuria Amerikos vyriau-
sybė raginama daryti žygius, kad
Sovietų Sąjungos valdžia Lietuvos
tikintiesiems grąžintų Vilniaus ka-
tedrą.

— Vašingtone yra išleistas El-
tos informacijų biuletenis anglų
kalba specialus numeris apie Pa-
baltijo kraštų sostinėse rugpjūčio
mėnesį įvykusias taikingas de-
monstracijas sovietų ir nacių su-
sitarimo aukoms prisiminti. Patei-
kiami demonstracijų aprašymai,
penkių lietuvių žmogaus teisių gyn-
ėjų pareiškimas sovietų genera-
liniam prokurorui ir telegrama
Gorbačioviui apie saugumo grubų
elgesį su kai kuriais demonstraci-
jos dalyviais.

— Amerikos Lietuvių Bendruo-
menės Krašto valdyba pasiuntė
Europos saugumo ir bendradarbia-
vimo konferencijos Vienoje daly-
viams memorandumą dėl lietuvių
diskriminavimo Sovietų Sąjungo-
je, pasiremiant Lietuvos pagrind-
žio spaudoje pateikta dokumen-
tine medžiaga.

LRTV

Vilniaus katedros grąžinimas Amerikos kongrese

Jungtinių Amerikos Valstybių
Atstovų rūmams yra įteikta rezoliucija, kuria Sovietų Sąjungos
valdžia yra raginama Vilniaus ka-
tedrą sugrąžinti tikintiesiems dar
prieš Lietuvos krikščionybės ju-
biliejinių metų užbaigimą.

Rezoliucijos projektą parengė ir
Atstovų rūmams pateikė demok-
ratas kongresmenas Robert Borski,
atkreipdamas dėmesį, kad Vilniaus
katedra yra Lietuvos krikščionybės
lopšys, kad ji buvo sovietinės
valdžios prieš 37 metus atimta iš
tikinčiųjų ir paversta meno gale-
rija bei koncertų sale, kad Lietu-
vos katalikai įvairiomis peticijomis
pakartotinai prašė valdžią ka-
tedrą jiems sugrąžinti, bet valdžia
į šiuos prašymus iki šiol nereaga-
vo.

Sovietinė valdžia yra raginama
atitaisyti Lietuvos katalikams pa-
darytą skriaudą, nedelsiant jiems
sugrąžinant Vilniaus katedrą. Jung-
tinių Amerikos Valstybių preziden-
tas, vyriausybė ir Kongresas
yra kviečiami Vilniaus katedros
grąžinimo klausimą primygtinai
išskirti sovietams.

Užsienio spaudos agentūros in-
formuodamos apie Amerikos Ats-
tovų rūmams pateiktą rezoliuciją
dėl Vilniaus katedros sugrąžinimo
tikintiesiems, pabrėžia, kad ši ka-
tedra yra laikoma Lietuvos tau-
tine šventove: ji buvo pradėta sta-

tyti kaip tik tuo metu, kai lietu-
viai atsivertė krikščionybei, joje
buvo saugojami lietuvių tautos
dangiškojo globėjo švento Kazi-
miero ir Didžiojo Lietuvos kuni-
gaikščio Vytauto palaikai.

Agentūros primena, kad be Vil-
niaus katedros dar dvi kitos Lie-
tuvos katalikams ypatingai bran-
gios bažnyčios buvo valdžios kon-
fiskuotos ir tebėra naudojamos pa-
saulietiniam tikslui: Tai švento
Kazimiero bažnyčia Vilniuje, pa-
versta ateistiniu muziejumi, ir Tai-

kos Karalienės bažnyčia Klaipėdo-
je, dabar naudojama koncertų sale.
Dėl abiejų bažnyčių sugrąžinimo
Lietuvos tikintieji pakartotinai
kreipėsi į sovietinę valdžią. Tai-
kos Karalienės bažnyčią Klaipė-
doje valdžia pagaliau sutiko grą-
žinti laike dviejų metų, bet ti-
kintieji Lietuvoje, pastebi agentū-
ros, nėra tikri, kad valdžia ištesės
duotąjį pažadą, numatytu laiku
sugrąžinant konfiskuotąją bažny-
čią.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Vilniaus katedra, kur buvo palaidotas šv. Kazimieras. Jo koplyčia
dešinėje su kupolu. Komunistai katedrą paverė meno muziejumi,
o šv. Kazimiero relikvijos išgabentos į šv. Petro ir Povilo bažny-
čią Antakalnyje. Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje pastatyta šven-
tojo garbei 1605 m. Komunistai ją išniekino paversdami ateizmo
muziejumi.

Užsienio spauda apie Lietuvą

Italijos katalikų dienraštis "Av-
venire" atspausdino savo kores-
pondento Erminio Bardella kelio-
nės į Lietuvą įspūdžius.

Ilgam straipsniui yra duota daug
pasakanti antraštė — Tauta, kuri
nesiduoda pajungiamai, apsaugo-
dama savo orumą ir tikejimą. Ita-
las korespondentas, kaip ir daugu-
ma Vakarų laikraštinių, iš So-
vietų Sąjungos atvykęs į Lietuvą,
tuoj pajuto, kad visa atmosfera
čia visiškai skirtinga: čia viskas
taip nerusiška, rašo jis. Čia vis-
kas skiriasi nuo Sovietų Sąjungos:
architektūra, tvarka ir ypač žmo-
nės. Kažkaip junti, kad žmonės čia
nesiduoda pajungiami. Čia viskas
dvelkia kilnia praeitimi, kurios
simbolius nesunku pastebėti, bet
drauge yra jaučiama ir prievarta.
Norėtusi protesto balsu sušukti,
rašo italas žurnalistas, kai kupinas
entuziazmo ir susijaudinimo atvy-
kęs į Vilnių - Lietuvos krikščio-
nybės lopšį, pamatai, kad miesto
katedra yra jau dešimtmečius pa-

versta dailės galerija ir koncer-
tų sale, kad altoriaus vietoje yra pa-
statytas pianinas. Negali numal-
šinti pykčio, kai nuėjęs aplankyti
grandiozinę barokinio stiliaus Lie-
tuvos Globėjo švento Kazimiero
bažnyčią pamatai, kad ji paversta
ateizmo muziejumi, arba kai lan-
kant senąjį universitetą tau aiški-
na, kad gražioje šv. Jono bažny-
čioje yra įkurtas mokslo muzie-
jus, įrengtas aišku pagal ateistinę

pasaulėžiūrą.

Atidarytose bažnyčiose gausu
tikinčiųjų, kai kuriose sausakim-
šai prisirinkę žmonių. Mintyse at-
siveria garbinga lietuvių tautos is-
torija, ypač kankinių istorija. Kiek
būta tų kankinių ir pastaraisiais
dešimtmečiais! Vyskupai: Vincen-
tas Borisevičius, Mečislovas Rei-
nys, Pranciškus Ramanauskas,
Teofilus Matulionis - tai nauji
kankiniai.

LRTV

PEČELIŪNAS GRĮŽO IŠ KATORGOS

Spalio 26 d. iš sovietinės trem-
ties į Vilnių grįžo ilgametis sąži-
nės belaisvis Povilas Pečeliūnas.
Pečeliūnas buvo areštuotas 1980
m. sausio 9 d. Buvo apkaltintas
bendradarbiavimu pagrindžio lei-
diniuose ir tų pačių metų gruodžio
20 dieną nuteistas trejus me-
tus kalėti griežto režimo lageryje
ir penkerius metus pasilikti
tremtyje.

Praktiškai atliko visą jam skir-

tą bausmę. KGB prokuroras iš
Maskvos sausio mėnesį mėgino į-
kalbėti Pečeliūną, kad jis pasiža-
dėtų nepažeidinėti sovietinių įs-
tatymų, žadėdamas tuoj grąžinti
į laisvę. Pečeliūnas nerašė jokio
pažado ir neprašė amnestijos, pa-
žymėdamas, kad dėl to reiktų
kreiptis kitu adresu. Reiktų kreip-
tis į tuos, kurie iš tikro laužo įs-
tatymus, o ne į jį. Amnestija gali
būti taikoma tik nusikaltėliams, o

jis nėra nusikaltėlis. Jį, kaip nie-
kuo nenusikaltusį ir neteisingai
nuteistą, gali patenkinti tikrai ab-
soliuti rehabilitacija.

Povilas Pečeliūnas siūlė patrauk-
ti baudžiamojon atsakomybėn tuos,
kurie organizavo susidorojimo
teismus, mėgindami susidoroti su
juo ir su kitais. Povilas Pečeliū-
nas po aštuonerių metų nelaisvės
grįžo į Vilnių suvargintas fiziškai,
sumenkęs kūnu, bet stiprus dvasia!

LRTV

Mažoji Lietuva - Lietuvos žemė

NEPAKANKAMOS IŠEIVIJOS VEIKSNIŲ PASTANGOS

“Šis kraštas išgyveno didesnę holocaustą kaip bet kuri kita tauta. Ir, deja, niekas apie tai nekalba, o net ir mūsų veiksniai dažnai užimti menkučiais tarpusavio ginčais, savo veikloje ir leidžiamuose žemėlapiuose lyg nepripažįsta, kad tai Lietuvos žemė. Tiesiog tragiška būklė - kiti mūsų žemes sau prisiskiria, o mes lyg nuo jos bėgame”.

Šitaip savo laiške šių eilučių autoriui rašo žinomas čikagiškis Mažosios Lietuvos bičiulis ir jos organizacijų aktyvus darbuotojas Algis Regis. Nesidomėjimas Mažosios Lietuvos klausimu tačiau turėjo tą gerą pusę, kad paskatino šiuo reikalu imtis ryžtingiausių žygių pačius išeivijoje esančius mažlietuvius. Šią problemą ypač pergyvena Martynas Gelžinis, buvęs plačios apimties “Santaros” organizacijos vadas Klaipėdos krašte nepriklausomybės metais. Išeivijoje jis vlikininkas, buvęs VLIKo valdybos ir tarybos narys. Savo pareiškime, kuris buvo paskelbtas “Laisvosios Lietuvos” Nr. 17, jis rašo, kad dar 1949 m. VLIKas įteikė didžiosioms Vakarų valstybėms memorandumą, kuriuo buvo reikalaujama sujungti Mažosios Lietuvos žemes su atstatytąja Lietuva. Tai labai gerai, bet negerai, kad šis memorandumas per beveik 40 metų nebuvo atnaujintas, nors mažlietuvių atstovai klausimą keldavo VLIKo tarybos bei valdybos posėdžiuose. Mažlietuviai kaltina ir Tautos fondą, kad jo 1979 m. išleistoje brošiūroje su Pabaltijo valstybių žemėlapiu Mažoji Lietuva yra atvaizduota Lenkijos dalimi. Ir dar: “1985 m. sausio mėn. Tautos fondo išleistoje angliškoje ‘Eltoje’ per visą 16-tą puslapį yra padėtas Lietuvos žemėlapis, kuriame Mažosios Lietuvos vieta yra užpildyta geografiniais ženklais ir stora linija atskirta nuo Didž. Lietuvos”. 1985. III. 20 VLIKo tarybos Lietuvos sienų studijų komisija įspėjo raštu VLIKo valdybą, kad ji nebevykdanti Maž. Lietuvos laisvinimo uždavinio”. (M. Gelžinis).

Kaip žinome 1945 m. Potsdamo sutartimi Rytų Prūsija (jos šiaurinė dalis - Mažoji Lietuva) buvo sąjungininkų atskirta nuo Vokietijos. Mažoji Lietuva perduota Sovietų Sąjungai administruoti, o pietinė atiteko Lenkijai. Abidvi šios komunistinės valstybės įvykdė beatodairišką vietos gyventojų (vokiečių ir lietuvių) genocidą. Senųjų gyventojų nebeliko. Mažoji Lietuva buvo pavadinta

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

Kaliningrado sritimi ir administraciniu požiūriu priskirta ne prie jos kaimyninės Lietuvos, bet prie Rusijos sovietinės respublikos. Ilgainiui į šios srities miestus įsifiltravo iš Lietuvos atvykę apie 27.000 lietuvių. Daugiausia jų yra buv. Tilžėje, Karaliaučiuje - imonių darbininkai. Tai oficialūs duomenys. Bet kadangi nemažas skaičius lietuvių saugumo sumetimais užsirašė rusais, tai jų skaičius gali siekti apie 40.000. Deja, sovietų valdžia neleidžia jiems sukurti betkokių sambūrių. Šioje srityje nėra nė vienos bažnyčios ar maldos namų. Vatikanas, pertvarkydamas Lenkijos vyskupijų ribas, prijungė buv. Varmijos vyskupiją, kurios apimtyje buvo ir Mažoji Lietuva, prie Varšuvos arkivyskupijos, taigi prie Lenkijos bažnytinės provincijos, prie pagrindinių Lenkijos žemių.

“Lietuviškoji tarybinė enciklopedija” (V, 205 p.) informuoja, kad Kaliningrado sritis apima 15.000 kv. km. plotą. 1977 m. buvo 796.000 gyventojų, iš kurių 77,1 sudarė rusai, 9,4 procentai gudai, 6,6 procentai ukrainiečiai, lietuvių - 3,2 procentai, taigi apie 27000 Kitų tautybių mažas procentas. Karaliaučiuje tada buvo 353.000 gyventojų, Tilžėje (Sovietisk) - apie 40.000 gyventojų.

Mažoji Lietuva yra neatskiriama Lietuvos dalis, kaip kad Žemaitija, Aukštaitija, Dzūkija, Vilnija, Suvalkija. Jos gyventojai lietuviai, apie 700 metų buvo vokiečių pavergti, iki 1945 metų genocido išlaikė savo kalbą, tautinius papročius. Pažymėtina, kad I-jam pasauliniui karui pasibaigus, 1918. XI. 30 Prūsų Lietuvos tautinė taryba, susirinkusi Tilžėje, paskelbė tokio turinio Tilžės Akta: “Atsižvelgdami į tai, kad viskas, kas yra, turi teisę gyvuoti ir į tai, kad mes lietuviai čionai Prūsų Lietuvoj gyvenantieji sudarome šio krašto gyventojų daugumą, reikalaujame mes, remdamiesi ant Vilsono Tautų paties apsisprendimo teisės, priglaudimą Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos. Visi savo paraišius šitą pareiškimą priimančiai pasizada visas savo jėgas už įvykdinimą minėtojo siekio pašvesti”. (Seka 24-rių Tarybos narių para-

šai)

Nors Mažoji Lietuva tada nebuvo su Didžiąja Lietuva sujungta (tik mažas jos ruožas - Klaipėdos kraštas atiteko Lietuvai ir tai ne sąjungininkų, bet tautos sukilimo valia), vis dėl to šis aktas ir šandieną svarbus, kaip labai reikšmingas dokumentas.

Pokario metais bet kokia lietuvių akcija Mažosios Lietuvos reikalu okup. Lietuvoje uždrausta. Nežiūrint to, lietuviai kultūrininkai domisi šios srities praeitimi ir tai gal kiek daugiau, kaip mūsų veiksniai. Jiems prasiveržus pro griežtos rusiškos cenzūros varžtus, pavyko išleisti keletą rimtų studijų Mažosios Lietuvos reikalu, skelbti mažlietuvių tautosaką, išleisti K. Donelaičio, Rėzos raštus ir kt. Tolminkiemyje atstatyta buv. K. Donelaičio bažnyčia (muziejus), tačiau grąžinti senąjį vardą - nepavyko. Bet pastangos dėmos.

Džiugu, kad išeivijoje dar tebėra, kad ir nedidelis skaičius gyvų mažlietuvių - lietuvininkų. Jau 1950 m. įkurta Mažosios Lietuvos bičiulių draugija su keliolika skyrių. 1954 m. įsteigtas Maž Lietuvos rezistencinis sąjūdis - politinė organizacija, sudaryta Mažosios Lietuvos taryba. Ši organizacija yra ir VLIKo narys.

Labai gera naujiena: jau šešti metai leidžiamas “Lietuvos pajūrio” laikraštis, kaip Mažajai Lietuvai skirtas “Laisvosios Lietuvos” priedas labai gražiai ir sumaniai Anso Lymanto redaguojamas. Per eilę metų laikraštis yra paskelbęs labai daug Mažosios Lietuvos lietuviškumą įrodančios dokumentinės ir iliustracinės medžiagos.

Prieš porą metų įsteigtas Mažosios Lietuvos fondas, kurio tikslas yra rinkti, leisti ir platinti Mažąją Lietuvą liečiančią medžiagą, jos istoriją, kalbą, etnografiją, praeitį ir ateitį, parodyti pasauliui, kad Mažoji Lietuva yra nuo amžių lietuviškas kraštas su turtinga praeitimi. Ligi šiol šis fondas yra sukaupęs daugiau kaip 50.000 dolerių. Yra užplanuota ir jau pasiryžta išleisti kelios vertingos knygos. Viena jų - Jono Užpurvio labai vertinga kalbinė studija apie Saugų tarmę, kita - M. Geležinio “Mažosios Lietuvos problema”, trečia - Viliaus Pėteraičio istorinio pobūdžio veikalas apie M. Lietuvą, 400 puslapių su 40 žemėlapių. Yra ir daugiau studijų. Pastangos geros. Reikia tad visiems jas remti.

● **Canberra.** Kairiojo sparno unijų vadovai nusiuntė telegramas ministeriui pirmininkui Mr. Hawke, rekalaudami, kad skubiai į Australiją įsileistų sovietų profesinių darbo sąjungų atstovus, nors žino, kad tos sovietinės sąjungos yra sovietinio saugumo žinioje, o ne darbininkų atstovai.

Printed by “Tėviškes Aidai” 16 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

įvykiai

● **“The Australian”** XI. 16 paskelbė Dr. G. Hendersen - NSW Viešųjų reikalų instituto direktoriaus straipsnį, kaip sovietai melu užslepia žudynes. Gorbačiovas skelbia atvirumą, kad Stalinas nusi-kaltęs, bet sąžiningai gina Stalino - Hitlerio paktą, kuriuo pasidalino Rytų Europą. Mini 70 metų sukaktį nuo bolševikų revoliucijos, bet slepia Stalino įsakymu vykdytas žudynes.

● **The Age** XI. 19 įdėjo Pabaltijo valstybių žemėlapi ir pranešimą apie Latvijos nepriklausomybės minėjimo demonstracijas lapkričio 18 d. Ten, Rygoje, prie Laisvės paminklo dėjo gėlių puokštes, protestuojant prieš sovietų režimą Latvijoje. Dienraštis primena, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažįsta sovietų viešpatavimo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, ir neseniai JAV Kongresas priėmė rezoliuciją, protestuojant prieš Rusijos okupaciją Pabaltijo valstybėse, kurias sovietai pasigrobė pagal Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos paktą 1939 m. Dienraštis tą straipsnį persispausdino iš Amerikos “Washington Post”. Taip pasaulinėje spaudoje Pabaltijo valstybės vis nuaidi per pasaulį, primenant jų laisvės troškimą.

● **Reuterio** žinių agentūra pranešė iš Maskvos, kad latviams demonstruojant Rygoje nepriklausomybės sukakties progą, sovietai per Maskvos radiją pakvietė šnipą Kim Philby suniekinti latvius. Tas Kim Philby yra britas ir Londone turėjo saugumą aukštą tarnybą, kuris per 30 metų rusams išdavinėjo JAV ir Britų karines paslaptis, susekant jis 1963 m. pabėgo iš Londono į Maskvą. Dabar ten gyvena jau su ketvirta žmona. Sovietai surado sau gerą “advokatą” teisinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją.

● **Prancūzijos** ministras pirmininkas Chirac šiomis dienomis lankėsi Izraelyje ir televizijos duotame pasikalbėjime paragino Sovietų Sąjungą pasekti pasaulio civilizuotų kraštų pavyzdžiu, suteikiant savo piliečiam teisę nevaržomai emigruoti į užsienio kraštus. Yra nenormalu, nenatūralu ir nežmoniška, pažymėjo Mr. Chirac, neleisti niekuo nenusikaltusiems žmonėms laisvai išvykti ar vėl sugrįžti į savo kraštą.

● **Kanados** ministras pirmininkas Mulroney priėmė Kanados ukrainiečių bendruomenės delegaciją, su kuriais apsvarstė ukrainiečiams rūpimus klausimus, ypač dėl sovietų keliamų kaltinimų dėl karo nusikaltimų. Tokie kaltinimai turi būti kruopščiai ištirti, nesiribojant vien sovietų pristatoma kaltinimų medžiaga ir prašo Kanados vyriausybę užtartį Sovietų Sąjungoje tebekalinamus ukrainiečius politinius ir sąžinės belaisvius, kad jie būtų išlaisvinti ir prašė lėšų ukrainiečių kultūros projektus finansuoti.

T E V I Š K E S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKU FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Daukšas. Korespondencijas straipsnius, skelbimus, prenumeratas siusti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

PASIRUOŠIMAS

Adventas - Atėjimo laukimas, Bažnyčiai pradėjus naujus Liturginius metus pasiruošti Kristaus Gimimo šventei - Kalėdoms. Liturgija kalba apie užtekančią saulę, apie reikalą keltis, rengtis naujam išganymo gyvenimui. Bažnyčia visus kviečia atgimti, atsinaujinti: pakelkite galvas, atsiverskite! Taip rimtai kviečia susitikti su Atpirkėju: budėkite ir melskitės! Tas pasiruošimas Dievo malonės šventei yra džiaugsmingo laukimo laikas. Ir mes Kristų sulauksime. Jis ateis ir dienų gale savo garbėje su didele galybe apsuptas angelų, kaip visagalis Valdovas ir Teisėjas.

Paskutinį savo atėjimą Kristus skelbė uždelsiant ir ta prasme kvietė visuomet budėti, nuolatos būti pasiruošus susitikti su Viešpačiu. Dėl to liepė savo talentus išnaudoti, juos padvigubinti, padėti kitiems žmonėms, netinginiuoti. Ir šv. Povilas kartodavo: "Kol turime laiko, darykime gera visiems, o ypač tikėjimo namiškiams! Būkite protingi su mums svetimais žmonėmis, išnaudokite laiką. Jūsų kalba visuomet tebūnie maloni, bet pasūdyta druska, kad sugebėtumėte kiekvienam atsakyti: Gerai naudokitės laiku!"

Bažnyčia mus ragina savo gyvenimo kasdieninei aukai, maldai, pastangomis atliekant savo pareigas ir pavergtai Tėvynei, kad taisyklume Viešpačiui kelią į savo aplinką, į atšalusius mūsų brolių ir sesių širdis, į visą mūsų Tėvynę Lietuvą. Prašome Viešpaties, kad suteiktų Sibiro kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse kenčiantiems lietuviams kaliniams sveikatos, stiprybės ir laisvės, kad Viešpats visuomet stiprintų jų dvasią naujai Lietuvos laisvės aušrai. Lietuvos laisvės vizija tegul mus traukia vis iš naujo aukotis.

Lietuva anksčiau buvo vadinama Marijos žemė. Marija yra pavergtųjų užtarėja, kad guostų nuliūdusius, globotų vargšus, išmokytų pažinti amžinąsias vertybes, jų siekti. Taip lietuvaitės Sibiro Arktikos tundroje kėlė savo širdį ir mintis prie Marijos ir prašė: "Marija, gelbėk kraują ir ašaromis, pasiaukojimu, pasiryžimais ir meile išpuosť žemę. Marija, sužadink mūsų krūtinėj milžinų galią, išlaikyk skaisčią Tautos dvasią, kurią mūsų bočiai per amžius ugde. Marija, apšviesk klystančius, gelbėk mirusius karžygius, leisk prisikelti mūsų šventai Lietuvai, kad kitų tautų tarpe šviestų, spindėtų, kaip šviesi žvaigždė ir garbintų Tavo Sūnaus ir Tavo begalinį čailestingumą ir meilę".

Tokios mintys Lietuvos krikšto jubiliejaus ir šių Marijos Metų Adventui, ruošiant savo dvasią Kristaus Gimimo šventei ir mūsų Tėvynės Lietuvos naujam laisvės ir nepriklausomybės Adventui. O tas Adventas mums tikrai ateis, nes Kristaus iš dangaus atsiųsta šventoji Dvasia gaivina, stiprina, žadina ir veda mūsų tautą į pergalę ir į amžinojo gyvenimo pilnatvę. PD

Karo nusikaltimų eiga

Rašo Dr. J. Kunca

Nors vadinamo karo nusikaltėlių "gaudymo" tikslas nėra juos pagauti, bet teršti kuo ilgiau pabaltiečius ir kitus, kurie išdrįsta sakyti teisybę apie Sovietų Sąjungą. Daug kam rūpi, kad nepradėtų taisyti po teismus nekaltų žmonių, nes tikri kaltininkai, jei jų yra buvę Australijoje, tikriausiai juokiasi iš nusikaltėlių gaudymo teatro kur nors toli nuo kenčių žemės. Tiems, kurie įdomaujasi šiuo klausimu čia suteikiama suglausta informacija apie šitos problemos dabartinį stovį.

Istatymo projektas nusikaltėlių gaudymui buvo pristatytas seimui (House of Representatives) spalio 28 dieną. Jame daug neaiškumų, kurie praktikoje galėtų būti panaudojami apkaltinimui buvusių valdininkų, policininkų ir net karo dalinių narių. Projekte apeinama nemaloni tiesa, kad valdžia yra nutarusi priimti Sovietų mielai teikiamą įrodymą medžiagą. Kalbama apie užjūrio kraštus, bet galvojama apie Rusiją. Iš to aišku, kad projekto autorius ar autoriai gerai žino, kad priėmimas tos KGB medžiagos nėra garbingas dalykas. Net savo laiške Attorney General mėgina išsisukti nuo atsakymo į šią opų klausimą, ramindamas, kad tas jo suredaguotas įstatymas turi "new procedures for taking evidence obtained overseas". Vėl nepasako nieko apie jo išrastas naujas priemones šitam dalyke. Dėl ko nors nori nutylėti...

Trumpai, įstatymo projektas mūsų žmonėms yra pavojingas, ypač dėl priėmimo sovietų liudininkų parodymų ir KGB išduotų dokumentų. Įstatymas duoda progą apsiginti (čia tai geras šposas), įrodant, kad sovietų suteikta medžiaga yra netikra. Kadangi to niekas, net pats mūsų Attorney General, negali įrodyti, apskustas liktų kaltas.

Nežiūrint pavojų dėl gudriai suredaguotų neaiškumų, KGB medžiagos priėmimo, dar yra viltis, kad valdžia būtų priversta pašalinti pavojingas jo vietas nesiderinančias su teisingumo principais. Opozicijos advokatų komisija analizavo minėtą War Crimes Amendment Bill 1987 ir patarė opozicijos shadow kabinetui reikalauti pataisymų.

Bet daug svarbesnis yra Senato visų partijų komiteto naujiems įstatymams kontroliuoti pasisakymas prieš kaip tik pavojingas įstatymo vietas. Šito komiteto kritika uždeda pareigą mūsų parlamentaram, kad jie, priimdami dėsines šitas kritikas, persvarstytų ir išdiskutuotų jas parlamente. Tai didelis smūgis valdžiai ir raganų medžioklės iniciatoriui, kurie buvo taip tikri greitu įstatymo praėjimu, kad net ir sutartį su Sovietų Sąjunga dėl įrodymų teikimo padarė prieš įstatymo priėmimą!

Manau, kad mūsų žmonės turėtų žinoti vardus šitų teisingumą gerbiančių Senato komiteto narių. Komiteto pirmininkas - senatorius Bernard Cooney, darbo partija, senatorius David Brownhill, National Party vicepirmininkas, anksčiau įteikęs peticiją dėl karo nusikaltėlių proceso sustabdymo. Darbo partijos senatoriai: Michael Beahan ir Rosemary Crowley, senatorius Kay Patterson - liberalas.

Reiškia, kad ir darbiečiai nėra patenkinti šita valdžios medžioklės karštligė!

Australų seimas turės savo sesijas tik iki lapkričio 26 d. ir dar tarp 7 ir 10 gruodžio mėnesio. Iškilus minėtom kliūtims nėra tikra, ar prieš šventes šis įstatymo projektas bus svarstytas.

Kas buvo įmanoma daryti, kad nebūtų priimtas raganų medžioklės įstatymas, yra padaryta. Net video filmas su sovietų liudininkais ir prokuroru dirbančius "teisingumo" labai Vakaruose, yra įteiktas parlamentaram, kad patys pasižiūrėtų ir pasiklaustytų apie sovietų teikiamą įrodymą medžiagą. Dabar ne Hon. Bowen, nei Mr. Hawke, bet tik senatoriai ir teisingumą vertiną MP gali priversti pataisyti šį įstatymą. Gaila, kad viskas daryta vėlokai, kad daug kitų etninių grupių iš vis nepajudėjo arba praleido laiką rašinėdami pataikaujančius priešui laiškus. Už tat, jei ir ne taip išeitų, kaip norėtumėm, neturim teisės prikišti australų politikam, kad dėl jų kaltės taip atsitiko. Aišku, jų tarpe

mažuma viską žinojo, bet dauguma mūsų parlamentarų net neįtarė, kad čia galėtų būti kas nors neįteisingai daroma. Kaip bebūtų, ir mums šiokia tokia pamoka, kad veikimą reikia geriau ir skubiau apgalvoti ir kalbėti argumentais, bet ne pataikavimo kalba, į kurią niekas nekreipia dėmesio!

Tik pasiskaitę neatremiamus faktus įstatymo autoriai neišdriso, kaip buvo planavę, paruošti diskriminuojantį įstatymą pritaikomą vien nacių nusikaltėliams. Dabar jis galioja visiems. Argumentai bus paveikę ir mūsų senatorius ir opozicijos politikus, net kai kuriuos darbiečius, kaip parodė pavyzdin-gas nuolatinės visų partijų senato komisijos elgesys. Dar gal ir daugiau pozityvių gynimo vaisių sulauksim per diskusijas seime ir senate. Tik reikia būti realistais. Šis valdžios paskubom paruoštas įstatymas vienoj ar kitoj formoj bus priimtas. Jo sustabdyti nėra kam, nes abi partijos savo laiku nutarė, kad karo nusikaltėlius reikia persekioti. Dabar jie savo žodžio negali pakeisti, nors jei ir apgailestautų savo ankstyvesnį apsirikimą dėl ignorancijos.

Ši įstatymą Parlamente programuota vėl svarstyti lapkričio 26 d.

Karo nusikaltėlių įstatymo projektas - giljotina

Dr. J. Kuncos ir Albino Pociaus komentarai "Tėviškės Aiduose" yra sveikintini ir turėtų būti perskaityti kiekvieno skaitytojo.

Šis įstatymo projektas, aišku kaip dieną, prives prie katastrofos pačias aktyviausias ir geriausias organizuotas antikomunistines bendruomenes. Didelė žala jau yra padaryta tik dėl mūsų pačių apsilėidimo. Australijos užsienio reikalų ministeris neturėjo jokios teisės priimti 40 tariamų karo nusikaltėlių sąrašą iš rabino Hier. Rabinas Hier jokios valstybės neatstovauja ir jo grupė neturi jokios teisės prievartauti Australijos Užsienio reikalų ministerį ir Australijos vyriausybę. Žydai gerai žinodami mūsų pasyvumą ir nerangumą pasinaudojo šia proga pateikdami Australijos valdžiai daugiau sąrašų. Australijos valdžios paskirtas pareigūnas Andrew Manzie, paruošti raportą parlamentui apie karo nusikaltėlius Australijoje, nėra joks teisininkas ir neturėjo šių pareigų priimti.

Nežinau ar kas nors žino bent vieną žmogų mūsų bendruomenėje, kuriam būtų galima pritaikyti karo nusikaltėlio titulą ir kodėl nepakėlėme masinių demonstracijų ir kampanijos prieš šiuos niekšiškus, nepagrįstus kaltinimus spaudoje ir televizijoje? Stebiuosi, kad man primesti karo nusikaltimai Londono Daily Mail iki šių dienų neatkreipė Baltų Tarybos dėmesio. Reikia manyti, kad jie skaito mane kaltu, ir aišku, bijo susitepti savo švarias rankas su "karo nusikaltėliu". Kokios pagalbos gali tikėtis vyresnio amžiaus tautietis, kuriam tuo laiku teko tarnauti administracijoje vokiečių okupuotoje Lietuvoje? Naujas įstatymo projektas nenustato, kas bus kaltinamas. Dalyvave Pavergtų tautų komiteto posėdžiuose ad-

vokatai Gary O'Gorman ir David Clark palygino šį įstatymą kaip giljotiną. Kaip galima sušvelninti giljotinos smūgį, klausė advokatas David Clark? Tik visuotinas atmetimas šio įstatymo gali išgelbėti Australijos vyriausybę ir ramius piliečius nuo katastrofos.

Ar galima ko nors tikėtis iš mūsų užtarėjų, kurie pirmiausiai nubėgo pas žydus ir paskelbė jungtinį komunikatą, kad Baltų bendruomenės pritaria Australijos valdžios akcijai.

Tik masyvus pasipriešinimas, pristatant šio įstatymo žalingumą plačiai australų visuomenei gali nukreipti šio įstatymo priėmimą ar atmetimą. Aišku, teisiųjų kontroliuojamoje spaudoje ir televizijoje mes neturime balso. Bet yra priemiesčių laikraščiai, kuriuose galime pasisakyti. Lapeliai, kaip pasiūlyta Albino Pociaus, yra kita galimybė. Kiekvienas iš mūsų gali šiuos lapelius išdalinti tūkstančiais. Ir tai reikia daryti jau dabar, o ne po įstatymo pristatymo federaliniame parlamente.

Antanas Kramilius

KALĖDŲ SVEIKINIMAI

Jau artinasi Kalėdų šventės. Savo gimines, draugus, artimuosius, organizacijos savo narius pasveikinkime per Tėviškės Aides. Trumpas, tradicinis sveikinimas \$ 10, atsiunčiant kartu su sveikinimais, kurie bus atspausdinti TA Kalėdų laidoje. Nelaukime paskutinės dienos, jau dabar iš anksto atsiuskime sveikinimus ir rūpesčiai dings.

Vašingtono politinės konferencijos išvados

Vašingtono konferencija buvo užbaigta išvadų priėmimu. Tos išvados yra konferencijoje darytų pranešimų ir diskusijų išdava, ir jas tenka laikyti gairėmis mūsų išeivijos laikysenai dabartinėse politinėse sąlygose.

Išvadų priėmimo komisijos pirmininko Algimanto Gurecko pateiktas išvadų pristatymas konferencijos dalyviams. Konferencija buvo sušaukta keturių organizacijų: PLB, JAV LB, Kanados LB ir PLJS. Jie buvo šios konferencijos šeimininkai, tačiau jie nėra paskirti šias išvadas įvykdyti. Išvados yra pateiktos visai lietuvių visuomenei.

1. Lietuvių tautos nekintamas tikslas yra Lietuvos laisvės atgavimas ir jos valstybinės nepriklausomybės atstatymas, nes tik valstybinė nepriklausomybė užtikrina lietuvių tautos ateitį ir jos pilnutinį išsivystymą. Pagrindinė kova už laisvę vyksta Lietuvoje. Išeivijos pareiga jai toje kovoje talinti.

2. Lietuvos suverenumą atstatė 1941 metais birželio 23-čios dienos sukilimas, kuris sudarė laikinąją vyriausybę. Tai buvo kertinis įvykis Lietuvos laisvės kovoje ir jos nuolatinėje rezistencijoje, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

3. Siūlome mūsų veikloje kreipti didesnę dėmesį į Vakarų Europą kaip augančios reikšmės veiksnį, kuris turi įtakos išsivystymą Sovietų Sąjungoje ir tuo pačiu į Lietuvos padėtį.

4. Konferencija siūlo raginti vakarų valstybių vyriausybes, parlamentus bei visuomenę, reikalauti kad Sovietų Sąjunga pripažintų Molotovo - Ribentropo Paktą ir slapčių protokolų neteisėtumą, jų atsisakytų ir panaikintų jų padarinius - Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją bei aneksiją.

5. Konferencija siūlo paveikti valstybines institucijas ir visuomenės opinią dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pažeidimų Lietuvoje, ir reikalauti, kad Sovietų Sąjunga išlaisvintų visų tautybių sąžinės kalinius bei tremtinius ir rehabilituotų neteisėtai nubaustus bei ištremtus asmenis.

6. Konferencijos nuomone mums svarbu suprasti informacijos kaitai reikšmę ir ją paversti planinga politine akcija. Norint turėti tvirtą informacinį pagrindą, reikia ugdyti lietuvių žurnalistus bei publicistus ir skirti didesnę dėmesį žinioms iš Lietuvos.

7. Okupacinio režimo vykdomas Lietuvos žmonių bendravimo su kitais kraštais varžymas ir iš to kilsi Lietuvos izoliacija yra lietuvių tautai kenksminga. Svarbus išeivijos uždavinys prisidėti prie Lietuvos izoliacijos pašalinimo, pilnai išnaudojant visas esamas ir naujai išskylančias galimybes bei progas plėsti ryšius su tėvynėje gyvenančiais tautiečiais.

Ryšius plėčiant, laisvojo pasaulio lietuviai raginami laikytis 1974 metų White Plains veiksmų konferencijoje sutarto nusistatymo, kuris pakeitė ankstesnius nutarimus šiuo klausimu. White Plains nutarimas taip skamba:

"Lietuvos laisvinimo darbo konferencija drauge su visa lietuvių išeivija protestuoja prieš okupanto vykdomą pagrindinių žmogaus

IVYKUSIOS 1987. X. 23-25

teisių paneigimą Lietuvoje, ypač prieš religijos persekiojimą ir Lietuvos žmonių bendravimo su kitais kraštais varžymą. Kiek įmanoma okupacinio režimo ribose laisvojo pasaulio lietuviams tikslinga puoselėti ir plėsti ryšius su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išeivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti. Tuos ryšius mezgant ir palaikant, išeivijos lietuviams tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir tautiniu sąmoningumu, vengiant bet kurių veiksmų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos tautiniam tęstinumui ar lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos".

Lietuviškiems interesams nenau-

dingos pastangos White Plains nutarimą riboti ir siaurinti kokiais nors kitais pašaliniais ar papildomais reikalavimais.

8. Kovoms už laisvę paveikumą sustiprinti Sovietų pavergtų bei jų kontroliuojamų tautų pastovus bendradarbiavimas. Mes raginame plėsti ryšius ir bendradarbiavimą su ukrainiečiais, su kuriais mūsų tautiniai bei politiniai interesai itin gerai sutampa. Šia proga mes sveikiname keturių Lenkijos pagrindžio organizacijų pasiūlymą dėl Lenkijos Ukrainos, Lenkijos Gudijos ir Lenkijos Lietuvos sienų. Mes pritariame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atsakymui ir ten nurodytoms lietuvių santykių su lenkais išlyginimo sąlygomis.

9. Mes raginame Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir Kraštų bendruomenes dėkoti popiežiui Jonui Pauliui II už jo didelį palankumą lietuvių tautai ir Jį prašyti išlaikyti Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos nepripažinimą, sujungti Vilnių su Lietuvos bažnytinę provinciją.

10. Mes prašome išeivijos politinius veiksmus, PLB ir Kraštų bendruomenes, kitas politines ir žmogaus teisių organizacijas savo raštuose, memorandumuose, informa-

ciniuose leidiniuose ir vadovėliuose priminti Sovietų dirbtiną būdą ir trėmimais įvykdytą šiaurinių Rytprūsių, Mažosios Lietuvos sunaikinimą ir dabar vykdomą lietuvių tautinį bei religinį persekiojimą ir prievartinį rusinimą Karaliaučiaus srityje ir Gudijai priskirtoje Rytų Lietuvoje.

11. Mes siūlome VLIKui ir PLB pagal jų susitarimą 1983 metais Pasaulio Bendruomenės VI-jame Seime abišalės lygybės pagrindu sudaryti bendrą komisiją dialogui su lenkų pagrindžio ir išeivijos organizacijomis ir su tuo surištiems klausimams siekiant santykių su lenkais išlyginimo ir ieškant bendradarbiavimo pagrindų.

12. Vertiname ad hoc grupių ir privačių iniciatyvą ginant visuotinius teisės principus kaltinamųjų karo nusikaltimo bylose. Pritariame bendro centro sudarymui šios srities veiklą koordinuoti. Raginame išeivijos visuomenę šią svarbią veiklą remti savo darbu ir lėšomis.

13. Konferencija reiškia pagarbą Vytautui Skuodžiui ir visiems sąžinės kaliniams, buvusiems ir esantiems Sovietų kalėjimuose ir ištėmimė.

Iš juostelės nurašė:

D. Baltutienė

ALB Krašto Valdybos pirmininkė

Lietuvos gynėjų šventė

Rašo Alb. Pocius

Priešams iš visų pusių besiveržiant į beatsikuriančią Lietuvą, mūsų laikinoji vyriausybė 1918 m. lapkričio 23 d. Vilniuje išleido pirmąjį įsakymą Lietuvos kariuomenei. Ši diena tapo mūsų Kariuomenės šventė, - jos atkūrimo gimtadienis.

Vasario 16 dienos Akto signatarams paskelbus nepriklausomybę, laisvė pati neatėjo į mūsų kraštą, bet mūsų tėvai turėjo ją kovos laukuose išsikovoti. Lietuvos kariuomenės atkūrimo gimtadienis - Lapkričio 23-čioji jau vien tik dėl nepriklausomybės pergalingų kovų yra mūsų pasididžiavimas. Tai garbinga mūsų tautinė ir kultūrinė šventė, nes tik dėka savanorių kūrėjų, karių ir šaulių pasišventimo mes gavome iš jų dovaną - laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Jie laimėjo mums 22 laisvo gyvenimo metus, kad dvasiniai atsigavę galėtume sutikti gyvenimo audras.

Sulaukę laisvės dienų, mes įsitikinome, kad lietuvių tauta, turėdama savo pirmojo karaliaus Mindaugo sukurtosios valstybės virš 700 metų patirties kūrybinę išmintį, yra pajėgi vesti savaimingą gyvenimą, būdama vertinga nariu Europos tautų šeimoje. Užėjus II pasaulinio karo audroms lietuvių tauta jau nebenorėjo skirtis su laisve, bet turėjo nusilenkti prieš brutalią jėgą ir Hitlerio su Stalino niekšingą samokslą.

Laisvės metais Lietuvos kariuomenė saugojo kraštą nuo netikėto puolimo iš vieno ar kito kaimyno. Tikrai turėdami savo kariuomenę, mes galėjome išlaikyti tuos 22 metus, nes vienašališkas vienos ar kitos valstybės puolimas buvo neįmanomas ir tik bendru komunistinės Rusijos ir nacistinės Vokietijos susitarimu 1939 m. rugpjūčio 23 d. mūsų likimas atsidūrė pavojuje.

Mums, kariams ir šauliams, laimingai pasitraukus nuo bereikalingo sunaikinimo į Vakarus, mūsų pareigos tautai nepasibaigė ir duota kario ar šaulio priesaika ginti Lietuvos laisvę tebegalioja ir šiandien todėl išeivijoje Kariuomenės šventė igavo dar didesnę ir platesnę prasmę. Ji tapo mums visos kovojančios tautos švente, nes mūsų tauta dabar gyvena kovos ženkle. Kovos už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą atstatymą.

Kada Tėvynėje esančiųjų balsas yra slopinamas, tai mes čia laisvėje gyvendami turime visi Geležinio Vilko balsu šaukti visam pasauliui - Laisvės Lietuvai! Niekada nepamirškime, kad Tėvynėje likusieji mūsų broliai ir sesės tikisi iš mūsų, kad mes neleisime išbraukti Lietuvos vardo iš gyvųjų tautų tarpo. Jie tikisi, kad mes, ypatingai buvę kariai, visada skelb

sime visam pasauliui apie okupanto kriminalinius veiksmus Lietuvoje. Dirbdami Lietuvos labui, mes pateisinsime savo pasitraukimą iš Tėvynės.

Visada atsiminkime, kad ir aušrininkai bei varpininkai knygnešių gilynėje buvo išjuokiami ir žodis litvomanas buvo virtęs keiksmažodžiu, bet šiandien Simas Daukantas, Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Petras Vileišis, Motiejus Valančius, Tumas Vaižgantas, Maironis yra mūsų tautos pasididžiavimas, nes jie buvo laisvės pranašai.

Tikėkime sesės ir broliai lietuviai, kad po visų kančių ir vargų ateis ir mūsų Lietuvai šviesus prisikėlimo rytas, nešdamas pergalę prieš kančią ir mirtį. Mes tikime, kad Dievas pažadėjo prisikėlimą netik mirtingam žmogui, bet ir nemarioms tautoms. Tikėkime visi šventai į Lietuvos prisikėlimą ir Dievas mums tikrai padės sulaukti laisvės dienų.

RUSIJOJ KRIKŠČIONYS LAUKIA SOLIDARUMO

Prancūzijos katalikų dienraštis "La Croix" spalio 8 dieną paskelbė grupės rusų stačiatikių kreipimąsi į Vakarų pasaulio krikščionis, kviečiant padėti, kad Sovietų Sąjungos sienos atsivertų Kristui.

Kreipimąsi spalio 1 dieną pasirašė aštuoni rusų stačiatikių veikėjai, jų tarpe kunigas Gleb Jakunin, kuris už religinę veiklą atlikęs dešimties metų laisvės atėmimo bausmę, šių metų kovo mėnesį buvo išlaisvintas.

Kreipimosi autoriai pažymi, kad tikintieji Rusijoje laukia Vakarų krikščionių solidarumo ir pagalbos. Jie reiškia padėką Poitiers vyskupui Rozier, Prancūzijoje, už žodžius, kuriuos jis pasakė prancūzų delegacijos neseniai įvykusiam susitikime su Gorbačiovu. Vys-

kupas Rozier Gorbačiovui pažymėjo, kad tikėjimas į Jėzų Kristų ir Jo evangelijos mokslą sudaro stiprų akstiną ugdyti taiką ir pagarbą pagrindinėm žmogaus teisėm.

Pareiškimą autoriai rašo, kad kaip vyskupas Rozier taip ir visi kiti krikščionys susitikimuose su sovietinės valdžios atstovais privalo nepalaužamai reikalauti, kad Sovietų Sąjungos sienos pagaliau būtų atvertos Kristui ir Jo skelbiamam mokslui.

Rusų stačiatikių veikėjai atkreipia dėmesį, kad krikščionys Sovietų Sąjungoje pastaruoju laiku pakartotinai paragino valdžią pakeisti įstatymus varžančius religinę laisvę.

LRTV

Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas

ALIO ! ALIO !

VAIŠINGIEJI MELBOURNIŠKIAI ATSILIEPKITE !

Po Jaunimo kongreso stovyklos į Melbourną suvažiuos apie 300 jaunų lietuvių. Jie bus susipažinę su Sydnėjaus, Canberros ir Adelaidės lietuviais, o dabar melbourniškiais bus vienintelė proga su jais susipažinti.

Atvertkite savo širdis ir savo namų duris. Paklokite lovas, pripildykite šaldytuvus, o garsas apie

melbourniškų vaišingumą pasklis po visą pasaulį.

VIEŠAS PAKVIETIMAS Į KONGREGO UŽDARYMĄ MELBOURNE

Visų Australijos lietuvių mintys yra atkreiptos į mūsų jaunimo organizuojamą kongresą. Artėjant organizavimo pabaigai, matyti įtemptų veidų, gal ir panikos. Našta didelė. Turime gerai pasirodyti pasauliui bei savo bendruomenei. Žinoma tą pajėgsime!

Sydnėjui teko dėkinga rolė, nes ten nusileis maždaug 200 jaunimo. Čia jie patirs tą pirmą mūsų jaunimo entuziazmą, nuoširdumą. Užsimigs ir pirmos draugystės. Canberroj atstovai keisis idėjomis, diskutuos, sunkiai dirbs sprendami ateitį. Adelaidėje jaunimas galės laisviau jaustis, atsidus po sunkių diskusijų. Čia dar bus pašnekesių, praktiškų darbų, mokymasis dainų ir pasididžiavimo viskuo, kas lietuviška.

Melbourno jaunimui teko organizuoti Kongreso uždarymą. Klau-

siat, kodėl važiuoti į uždarymą, kodėl dar keliauti 800 kilometrų ir tik tris dienas praleisti čia? Nes Melbourne gyvena gražiausios lietuvaits, nuoširdžiausi ir linksmi vyrukai, ir dosniausi lietuviai! Kaip galite nepraleisti laiką su mumis, mūsų elegantiškam mieste, kuriame atrasite viską, ką širdis trokšta. Laikas Melbourne yra skirtas pasilinksminimui - praleisti paskutines džiaugsmo, draugiškumo ir meilės dienas su užsienio lietuviais.

Jus lauks šokiai su Daniaus Kesmino vadovaujamu orkestru. Jus lauks talentų koncertas. Jus lauks iešminė prie Yarros upės. Jus lauks grandiozinis uždarymo iškilmės. Bet svarbiausias įvykis tai atsisveikinimo balius. Melsvo ežero pakrantėje suradome romantiškiausią, žvakidėm išpuoštą, salę,

Deja, mes galime jums tuos miešius svečius pažadėti tik labai trum pam laikui: nuo sausio 8-tos, penktadienio, iki sausio 10-tos, sekmdadienio.

Kas norite pasinaudoti šia nepasikartojama proga pabendrauti su pasauliu, skambinkite Nijolei Kairaitienei, tel. 842 3403.

Džiaugsis Nijolė, džiaugsis pasaulio jaunimas, džiaugsis komitetas, o svarbiausia - džiaugsitės jūs!

PLJK Uždarymo Komitetas

kurioje gros "Dabar" orkestras. Galėsite pasidžiaugti, atsipalaiduoti ir apkabinę "Sudiev - iki pasimatymo" pasakyti tiems mieliems mūsų užsienio svečiams.

Melbourno jaunimas kviečia jus, Australijos jaunime, ir visus dvasioje jaunus lietuvius į uždarymo dienas, sausio 8-10 d.d. Melbourne.

Snieguolė Žemkalnienė

— Maskvos TASSO agentūra dėl rugpjūčio 23 d. demonstracijų Vilniuje smarkiai puolė Pasaulio Pabaltiečių tarnybos biuro Prancūzijoje, Strasboure, vedėją žurnalistą Algį Klimaitį, kaltino jį net buvus bendradarbiu su naciais. Klimaitis į nepagrįstus kaltinimus pareiškė, kaip jis galėjo bendradarbiauti su naciais, kai jis gimė jau po II pasaulinio karo.

Ką nešam ant rankų iškėlę

Pavasariop, parengimams gausėjant, ne visur suspėjama, tačiau "Dainos" Sambūrio metinį koncertą suplaukiama iš visur. Skubama pasigėrėti dainomis ir pagerbti lietuvių chorinės diasporos Australijoje pažibą - "Dainą". Gerbiame juos, kad mus reprezentuoja, garsina lietuvišką dainą savųjų ir svetimačių tarpe įvairiuose festivaliuose, minėjimuose; kad renkasi kas trečiadienį dainos pratyboms, tuo tarpu kai mes kiti, minkštasuoliuose įkritę, sekame namų ekranuose pamėgtus filmus ar šiaip atsipalaidavę leidžiame laiką.

Daug sykių bandžiau save, jaunų dienų choristę, įtikinti, kad jiems dainuoti yra tiesiog smagu, kad ritmo pajutimas ir harmonija sutariant dideliame būryje yra terapija ir malonus išgyvenimas, tad ko čia sambūriečius taip garbinti. Tačiau žinant, kokios disciplinos reikia po darbo iš tolimų priemiesčių reguliariai suvažiuoti pratyboms ir punktualiai dalyvauti įvairiuose koncertuose, etninių grupių pasirodymuose, minėjimuose, o kartais nori - nenori net tolimon kelionėn išsirengti - pajunti tuomet šiems dainos mylėtojams didelę pagarbą.

Chorų tradicija lietuvių tautoje yra sena ir per daugelį metų šie yra atlikę ne tik dainos grožio liudytojų, bet ir tautos žadintojų vaidmenį.

Taip ir Melbourne - jau trisdešimt aštuntame "Dainos" metiniame koncerte turėjom pakilių ir jaudinančių dainų puotą. Paminėdamas muz. Stasio Šimkaus 100 metų gimimo sukaktį, choras mum pateikė šio muziko kūrinį: "Lietuviais esame mes gimę", "Šia naktele", "Oi kas sodai" (solo B. Staugaitienė), "Atsisveikinimas su giria", kuriu paskutinioji ypač gerai skambėjo, net ir bosai atrodė

pilno sąstato esą. Pirmoje koncerto dalyje, ką publikos gausios katutės patvirtino, ypač išiminė šios dainos: "Išauk, mergele", "Vestuviu daina", "Žalioj girioj", "Svento Jono vakarėlį" (solo V. Bruožytė) ir "Palydėk takeliu" (solo V. Danius). Tai V. Paketurio, J. Bašinsko, A. Bražinsko, A. Mikulskio, R. Račiūno kompozicijos. Šiom dainom dirigavo Birutė Prašmutaitė, vieną jų septyniems patiems jauniausiems choristams išpildant. Valio jiems! Jeigu tai Birutės asmeniškai parinktas repertuaras, jį tenka sveikinti su stipriu kultūriniai tautiniu užsiangažavimu.

Vyrų chorui ne visai pavyko sukelti anksčiau išgyventų jausmų. "Piligrimų maršas" iš "Tanhauzer" operos, jei vietomis ir labai stiprus, skatino jį lyginti su kitu: girdėtų galingų chorų to maršo išpildymais. Jeigu jau ieškoma sunkesnių muzikinių opusų, norisi vietoj svetimųjų kūrinių atkreipti dėmesį į savuosius - į komp. Kutiavičių bei kitus lietuvių kompozitorius, kaip ir būdavo daroma anksčiau, sakysim, išpildant "Jūratės ir Kastyčio" operos ištraukas.

Jaunesniojo žmogaus ausiai, tiesa, yra sunkoka pagauti labai jau rusiškus motyvus dainoje "Motinai" (A. Raudonikis) arba tipišką vokišką valseį "Krantų gėlėje" (to paties A. Raudonikio). Niūniuodami angliško valso ritmą išklausėme "Tėviškės klevus" (J. Gaižauskas), o jau vertai gėrėjomės galinga V. Juozapaičio "Graži mūsų žemė". Tikrai šioje dainoje atplaukė atsakymas į straipsnio antraštes klausimą: "Ką nešam?" Nešam saulę ant rankų iškėlę. Nes gera graži lietuviška daina, taip kaip saulė danguje. Tokią dainą dedam širdin, tverame prie žaizdų. Visas šias pastarąsias dainas dirigavo Danutė Levickienė. Ap-

lamai, čia tenka pasidžiaugti, kad šių metų choro repertuare estrados dainelių proporcija yra žymiai sumažėjusi ir todėl galutiniam balanse sakytumė, jog choro muzikinis skonis pakilo dar vienu laiptu aukščiau.

Esame laimingi, kad chore dainuoja solistai: mūsų simpatingoji Virginija Bruožytė, vieversio subtilumu išpildžiusi dainą B. Staugaitienės bei kaip "senas vynas" - skambėjo V. Daniaus romantiškas intarpas.

"Dainai" talkininkavo "Gintaras" su "Šokdava", išpildę: Lenciūgėlį, Gyvatara, Kanapėlę ir Moksleivišką polką. Ak, toji mažutė mūsų klubo scena! Nesutalpina ji nei gausių šokėjų nei jų spontaniško entuziazmo! Malonu, kad jau beveik visos mergaitės savo plaukų kuokštus yra suslėpusios po karūnėlėmis, kad šypsosi ir beveik visur gerai su berniukais sutaria. Tik kelios "užkonservuotos" muzikos juostelės prašyte prašosi perrašomos. Na, o vakaro režisieriaus kaltė, kad prie šiaip tinkamos butaforijos scenoje šokėjams maišėsi po kojomis kokia tai lentgaliu puokštė.

Privalu paminėti, kad koncerto dainoms akompanavo ne tik Zita Prašmutaitė, bet ir Petras Čelna, įautrus akompanuotojas. Pranešėja - Brigita Karazijienė, gražiai tęsianti savo anytos tradicijas, o tautinių šokių vadovė Dalia Antanaitienė, taip pat motinos pėdomis bežengianti. Laimei - atėjo naujoji karta! Apšvietimas Juozo Balčiūno, garsai Algio Karazijos, o jungiamasis tekstas Alenos Karazijienės ir Irenos O'Dwyer. Jie, kaip šaukiamas Lietuvos kareivėlis, kiekvieną sykį atsako "aš".

Užbaigėme gėlėmis, čekiais ir bučiniiais, kurių dalis pasiekė dirigentes ir per kitų Baltijos tautų atstovus.

D. Simankevičienė

KAIP ŠVĘSIME NEPRIKLAUSOMYBĖS 70 METŲ JUBILIEJŲ

Sparčiai artėja Vasario 16-ta ir sykiu 70 metų Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Kaip tai geriausiai paminėti - labai svarbu.

Tik kas 10 metų yra didesnė proga tokią šventę kuo iškilmingiau paminėti, atšvęsti ne tik savųjų tarpe, bet ir su mums prijaunčiais australų valstijų ir federalinės valdžios žmonėmis, parlamentarais, žurnalistais, pavyzdžiui: Melbourne M. Barnard, B. Santamaria, B. Francis ir kitais mums prijaunčiais organizacijų atstovais, pvz.: Amnesty International, Freedom Coalition, Baltų Taryba (federaline ir valstijų), buvusiais parlamento nariais: M. Hodgman, sen. Hannan, Hon. Wilcox (Victoria), M. Fraser ir kitais. Nepamirškime ir bažnytinės hierarchijos: Melbourne arkiv. F. Little, arkiv. Penman (anglikonų) ir kt.

Labai svarbu kviesti ir konsularinės bei diplomatinės tarnybos mums palankių valstybių atstovus: JAV generalinį konsulą, Čilės, Latvių ir kt., - kalbant apie melbourniškus.

Reikia jau dabar pradėti organizuoti priėmimus, įtraukiant į tokį parengimą žmones, kurie jau turi gerą santykį su parlamentais, kitais svarbiais užsieniečiais, kad jie tikrai dalyvautų. Atsiminkim, kad parlamentai ir bažnytinės bei diplomatinės hierarchijos asmenys keletą mėnesių iš anksto jau būna pakviesti, todėl nedelsiant reikia siųsti kvietimus, nes 1. Kalėdos, N. Metai jau čia pat. 2. Visas sausio mėnuo yra atostoginis ir mes patys mažai ką veikiam.

Ta proga būtų gerai išdalinti gerai paruoštą memorandumą dėl OSI - JAV veiklos ir galimai mūsų NCA, nacių ieškojimo skyriaus, vadovaujamo Mr. Greenwood QC būsimos veiklos, perspėjant mums palankius svetimšalius, ypatingai parlamentarus, kad čia viena etninė grupė ir KGB stengsis įrodyti, kad yra kalti ir tie, kurie nėra kalti.

OSI įstaigos klaidos Amerikoje neturi būti pakartotos Australijoje ir Kanadoje, kai Anglijos valdžia atsisakė ką nors tuo reikalu daryti. Svarbu, kad mūsų valdžios įkurta įstaiga ir jos veikla būtų peržiūreta ir tikrinama mums palankių parlamentarų pavienių ir pagal partijas - grupiniai jų pačių akimis.

Būtų gera proga pasinaudoti okupuotos Lietuvos gyventojų persekiojimo išryškinimu dėl jų tautinio ar religinio nusistatymo, reikalaujant Lietuvos išstojimo iš Sovietų Sąjungos. Būtinai turėtų būti platinama PLB išleista brošiūra apie Lietuvą. Panaši brošiūra yra išspausdinta ir VLIKO, - dar yra laiko ir ją išgyti.

Kadangi ateinančiais metais Vasario 16 išpuola antradienį, reikėtų nustatyti, kurį penktadienio vakarą geriau tokį viešą priėmimą ruošti.

Būtų gerai, kad ir kiti susidomėję šiuo reikalu žmonės apie tai pagalvoję savo nuomonę pareikštų. Kuo daugiau nuomonių, tuo geriau galima ką nors suruošti, o rei kalas, mano nuomone, yra labai svarbus ir atitinkamai išnaudoti pas.

Alg. Žilinskas, Melbourne

Kariuomenės šventė Melbourne

LKVS Ramovė lapkričio 22 d. suruošė iškilmingą Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą. Pamaldoms į šv. Jono bažnyčią su vėliavomis žengė ramovėnai, DLK Vytenio šaulių kuopa, Lietuvos trispalvė su garbės sargybomis prie altoriaus. Įeinančius į bažnyčią Parapijos choras pasitiko giesme Kritusiems kariams. Visas giesmes atliko "Svajonės", kurios labai gražiai pagiedojo A. Mikulskio Viešpatie, Einu, o Viešpatie, Laukų laimingas ir Kaip grįžtančius namo paukščius, parveski, Viešpatie ir mus į mūsų žemę mūsų tėvų.

Skaitymus atliko Ramovės pirm. V. Bosikis, o kun. Dr. Pr. Dauknyš tarė abiem šventėms skirtą žodį, minint Kristų Karalių ir mūsų kariuomenę. Šv. Komuniją priėmė apie pusantro šimto tikinčiųjų.

Po pietų minėjimas vyko Lietuvių namų didžiojoje salėje, kurį įžanginiu žodžiu pradėjo Ramovės pirm. Vladas Bosikis, buvo įneštos į sceną vėliavos, pagerbti amžiaus sukakties sulaukę nariai: Stasys Šiuškus, Jonas Daunys, Antanas Ramanauskas, Pranas Vaitiekaitis ir Juozas Gylis. Šventės invokaciją ir paskaitą skaitė kun. Pr. Dauknyš, apžvelgęs mūsų karių, savanorių, partizanų, šaulių aukas, iškovojo Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Didelė aukos dvasia buvo apėmusi lietuvių tautos daugumą.

Solistas tenoras Vincas Danius, pianinu palydint Zita Prašmutaitė, gražiai padainavo Žalia rūta ir Pjaun broleliai, sulaukęs gausių aplođismentų. Vilija Mockutė grakščiai pašoko Noriu miego ir kitą išraiškos šokį Ateik, - tai naujas šokėjos talentas. Melodeklamaciją ir duetą atliko Irena O'Dwyer su viešnia Lydija iš Lietuvos, joms muziką pateikė M. Klajūnas: Pūtė žvarbus vėjas, Degė žemė ir Ruduo gražus, sužavėdamos klausytojus. Į sceną išėjo atgijęs Vyru oktetas. Jam vadovauja Petras Morkūnas. Padainavo Gaudžia tri-

mtai, Vėliavos iškeltos plakas, Kur banguoja Nemunėlis, Ramovėnų maršą Dunda trankosi griaustinis ir Oškit pušys. Jie taip gerai susidainavę ir skambios dainos, kad po kiekvienos jų sekė ilgiausi plojimai, o bisui dar pakartojo vieną dainą.

Pirm. Vl. Bosikis tarė programos atlikėjams padėkos žodį, juos iškviėtė į sceną, buvo apdovanoti gėlėmis ir minėjimas baigtas Lietuvos himnu. PD

CANBERROS LIETUVIŲ —

AUSTRALŲ KLUBAS

IEŠKO KLUBO VEDĖJO—JOS

Klubui reikalingas vedėjas. Tai yra pilno laiko darbas prižiūrėti sėkmingai veikiantį klubą su virš 1.000 narių. Asmuo norintis darbą turi laisvai naudoti anglų kalbą, mokėti elgtis su žmonėmis, prižiūrėti tarnautojus, užsakinėti prekes ir t.t.

Atsakomingas Klubo komitetui už visą Klubą veiklą.

Alga \$ 30.000 plus.

Po bandomojo periodo bus galima įstoti į pensijos fondą (Superannuation Fund).

Pareigas užimti reikės 1988 m. vasario mėn.

Norintieji darbą prašomi kreiptis raštu, pateikdami patyrimo detales ir rekomendacijas, nevēliau kaip iki š.m. gruodžio 18 d.

The President

Canberra Lithuanian - Australian Club

PO Box 19

Lyneham ACT 2602

A. A. MEČYS KAULĖNAS Mūsų Rėmėjai

Mečys Kaulėnas buvo gimęs Lietuvoje, Šiaulių mieste, 1927 m. balandžio 2 d. Atvykęs į Australiją jis čia dirbo elektros stotyje planų braižytoju. Jis mirė lapkričio 7 d., ilgesnį laiką sirgo, buvo pusiau paralyžuotas. Liūdesyje liko sūnus Audris ir duktė Kristina. Rožančius buvo kalbamas Tobin koplyčioje. Laidotuvių šv. Mišios šv. Jono bažnyčioje XI. 18 d. ir po jų palydėtas į Fawkner kapines. Šermenų pietus savo namuose suruošė Benjamins ir Ona Duobai, kaip testamentą vykdytojais. Čia dar kapelionas pašventino Duobų naujuosius namus Glenroy ir buvo pasimelsta už velionio Mečio vėlę.

Šv. Mišioms už jo vėlę aukojo: J. S. Arai, A. Bajoras, J. O. Duobai, J. A. Garliauskai, Zina Jablonskienė, J. T. Jurgelaičiai, M. Matulionienė, P. Mažylis, E. Makonienė, NN, Pikeliai, J. Serapinas, V. Šukevičius, P. Usienė, J. M. Venckai.

Tėviškės Aidų kompiuterių vajui ar mirus a.a. prel. Pranui Vaseriui vietoje gėlių aukojo Adelaidės lietuviai per įgaliofinį Praną Pusdešrį: \$ 500 ALK Moterų draugija, \$ 151 kun. J. Petraitis MIC, po \$ 50 J. S. Bardauskai, P. T. Gasiūnai, S. P. Pusdešriai, J. A. Stepanai, \$ 25 NN, po \$ 20 M. Gavėnienė, H. A. Vikai, K. J. Beinoravičiai, G. J. Vasiliauska, B. J. Jonavičiai, E. K. Varnai, K. Karpinė, V. Bardauskaitė, A. B. Budriai, A. R. Kubiliai, J. Poškus, po \$ 10 A. Stankevičius, L. Kazla, D. K. Dundai, A. Stakaitis, A. J. Janilioniai, M. Intienė, J. A. Sabeckis, S. Jankauskienė, V. T. Vasiliauska, J. Langevičius, L. Gerulaitis, B. G. Straukai, K. Raznauskas, O. Sudintienė, V. J. Rupinskai, A. J. Sasina, B. V. Masioniai, A. Beresnevičius, V. Gudiškis, po \$ 5 V. Bagušauskas, J. Kutkienė, J. Miliauskas, I. P. Bakšiai, A. Plokštienė, J. Paškauskas, F. G. Damaševičiai, A. Visockienė, V. Kiverienė, J. B. Lapšiai, B. Nemeika, B. Launikaitienė, E. Marcinkevičiūtė, Z. V. Venciai, G. Pečiulienė, J. Ramanauskas, po \$ 4 A. Blandienė, L. Budreika, po \$ 2 J. Bataitis, E. Kervelienė, S. Libikienė, G. Opulskienė. Viso \$ 1.382,20.

Tasmanijos lietuviai per Petrą Šiaučiūną aukojo: \$ 30 P. M. Šiaučiūnai, po \$ 10 J. Adickas, S. Augustavičius, J. Andriukonienė, A. Andriukonis, H. Juodvalkis, T. Krutulis, J. Paškevičius, K. Paškevičius, T. Suris, B. Šikšnius, po \$ 5 E. Olubas, D. Gasiūnas. Viso \$ 140.

\$ 100 NN, po \$ 50 G. Z. Mackevičiai, Ald. Vyt. Sakalauskai, Stasė ir Antnas Steponavičiai, po \$ 20 ALB Melbourne Apyl. valdyba už vakaronės bilietus, Janina Petkevičienė, E. R. Piggot, A. Rakštelis, Algis Barila, Regina Kaunienė a.a. Danutės Žilinskienės atminimui. Viso \$ 350.

Visiems aukų rinkėjams ir aukotojams nuoširdžiai dėkoja

ALK Federacijos Valdyba
(Bus daugiau)

KELIONIŲ KAINOS Į EUROPA PABRANGS 9.5% !

KOL KAS DAR SEKANČIOS KAINOS GALIOJA:

- Iš Lietuvos ir atgal nuo \$ 1.850
- " " " I-ma klase \$ 3.070
- Į Lietuvą ir atgal nuo \$ 1.480
- Į Romą ir atgal nuo \$ 1.399
- Į Los Angeles / San Francisco ir atgal nuo \$ 1.099
- Į Niujorką ir atgal nuo \$ 1.383
- Į Europą ir atgal per Kanadą nuo \$ 1.680
- Aplink pasaulį (per Lietuvą) nuo \$ 1.880

Skriskite Jūsų pasirinktais lėktuvais.

Dokumentus dėl vizų, ir į Lietuvą arba iš Lietuvos sutvarkau nemokamai. Turiu 27 metų patyrimą. Draudimas, viešbučiai, kelionės čekiai - viskas bus patvarkyta - be jums jokių rūpesčių.

Kreipkitės dabar dėl 1988 metų kelionių pas

ALG. ŽILINSKA

tiesioginiai, laišku arba telefonu.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL

(Akredituota IATA, AFTA)

541 KING STREET, WEST MELBOURNE (prie Liet. Namų).
Telef. 329 6833. Vakaraais 583 4258.

Kviečiame visus lapkričio mėn 28 d., šeštadienį, į

G E G U Ž I N Ė

gražioje Stagių sodyboje Main Ridge, Roberts Rd. Prie vartų bus Trispalvė vėliavėlė. Maistu ir gėrimais pasirūpinkite patys.

Naudokite Melway St. directory, puslapis 190.

Tautos Fondo Rėmėjų Būrelis

Sydney liet. choras "Daina" kviečia visus atsilankyti į

METINĮ KONCERTĄ

Sydney Lietuvių klube, East Terrace, Bankstown

gruodžio 6 d., sekmadienį, 4 v. p.p.

Koncerte mišraus, moterų, vyrų chorų dainos, vadovaujant Birutei Aleknaitei ir Justinui Ankui. Akampanuoja Bronius Kiveris.

Įėjimas \$ 5. Vaikams iki 15 metų veltui.

Laukiame.

Choras "Daina"

Sydneyjaus teatras "Atžala" atvyksta į Melbourną su Prano Pusdešrio veikalų scenai VARDAN DIEVO, kuris parašytas Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus proga.

Visi Melbourne ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti gruodžio 5 d., šeštadienį, 5 val. į Lietuvių namus ir pamatyti šį įdomų pastatymą.

Įėjimas \$ 8, vaikams iki 12 metų veltui.

ALB Krašto Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Aukotojai. Tėviškės Aidų kompiuteriui, ar vietoj gėlių, mirus a.a. prel. Pr. Vaseriui aukoto: \$ 50 Ben. Ona Duobai, \$ 50 Petras Mažylis, \$ 50 Valė ir Augustinas Ročiai, \$ 50 J. Norvilas (Perth), \$ 40 Anelė Latvienė, po \$ 20 E. Karblane (dar ir Mišioms už a.a. A. Matukevičienę), E. Markonienė, J. Každailis, Pr. S. Švambariai, \$ 140 parapijai bei kunigui Nijolė Oertel, \$ 100 St. Pažereckienė LKB Kronikų leidimui (ši auka jau persiusta į USA), \$ 30 E. Markonienė parapijai bei kunigui, \$ 30 Marija Verbylienė parapijai bei kunigui (ne A.), \$ 25 parapijai Julius Petkinis, \$ 15 Genovaitė ir Edvardas Klejai ir šv. Mišias užprašė už Vladą ir Erną Šarauskus, Vincą ir Mariją Kazlauskus, J. O. Bratiškai už Janinos Mažylienės vėlę, O. B. Duobai už Mečio Kaulėno vėlę keturnedėlio proga, E. Stundžėnas \$ 10 Religinei Šalpai. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Bronius Savickas mirė XI. 21. Rožančius Tobin kopl. North Melbourne XI. 24. Laidotuvių šv. Mišios šv. Jono bažn., trečiadienį, XI. 25 ir palydėtas į Springvale kapines.

Grėta Jonaitienė, 95 m. amžiaus, mirė lapkričio 18 d. Palaidota Springvale kapinėse. Gyveno pas savo dukterį ir žentą Veremčiukus.

Bendros Kūčios Melbourne Lietuvių namuose gruodžio 24 d. vakare 6 val. Vaikams iki 8 m. amžiaus veltui, nuo 8-15 m. po \$ 6, suaugusiems po 12. Užsirašyti apsimokant ne vėliau gruodžio 22 d. pas Vincą Žiogą sekmadieniais prie bažnyčios ar Lietuvių namuo-

se. Kitu laiku tel. 458 1102. Kūčias ruošia Tautos fondo rėmėjų būrelis.

Kūčioms plotkelių jau galima gauti sekmadieniais prie bažnyčios pas Juozą Jurgelaitį, kitom dienom - Parapijos namuose.

Geelonge lietuviškos pamaldos XI. 29 Advento I sekmadienį 9.30 val.

Michael Hammet, juristas, Melbourne Arkivyskupo atsiustas dalyvavo praėjusio sekmadienio pamaldose ir Arkivyskupo vardu prašė, kad ir lietuviai sekmadieniais nusipirktų prie bažnyčios Melbourne katalikų "The Advocate", ypač jaunimas, kad neatsiliktų nuo Australijos katalikų gyvenimo ir jų problemų.

Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose šv. Mišios gruodžio 5 d., šeštadienį, 4 val. už Vaclovą Butkevičių, Napolenoną Butkūną.

Skautininkų sueiga Džiugo tunto iškylos metu Yarra Bend gruodžio 5 d., šeštadienį, 1 val. - praneša Ramovės pirm. v.s. Jonė Žitkevičienė.

Kompiuteris Macintosh su visais priedais jau nupirktas Tėviškės Aidams, sumokėta \$ 15.890. Už mėnesio reikės sumokėti taksą \$ 3.545, tai kunigas prašė mūsų Arkivyskupijos Generalinio Vikaro, kad sutektų Arkivyskupijos vardu takso atleidimą, nes už taksą dar neturime pinigų.

TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

A. A. DR. JONUI LAUKAIČIUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo mamą, seserį Niną Žemaitienę, brolius Adomą ir Vincą, ir visą giminę.

Petronėlė, Vaidas, Virginija Stankūnai

A. A. BRONIUI SAVICKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų Albiną Savicką — mūsų Federacijos nuoširdų talkininką.

ALK Federacijos Valdyba

A. A. ONAI VITKŪNIENEI

mirus, jos mylimus sūnus Jurgį ir Aldą su jų šeimomis netekus mylimos motinos ir močiutės, nuoširdžiai užjaučiame gilaus skausmo valandoje ir kartu liūdime.

L. R. Vaičičiai
L. Z. Sadauskai
P. A. Vaičičiai

PADĖKA

Mirus mano broliui dr. Jonui Laukaičiui Lietuvoje, širdingai dėkoju už aukotas šv. Mišias prelatui P. Butkui ir mūsų mielam klebonui dr. Pr. Daukniui, ALK Federacijos valdybai, draugams bei pažįstamiems už pareikštą užuojautą spaudoje bei žodžiu, - iš širdies tariau ačiū.

Su pagarba Nina Žemaitienė, šeima ir mama.

Latrobe Valley Seniūnija iš plačių apylinkių susirinkę į Tautos šventės minėjimą rugsėjo 20 d. Alės ir Servacijaus Šabrinskų sodyboje. I eilėje iš kairės sėdi Vida Rutkauskienė su sūneliu Justinu, Sale seniūnė E. Eskirtienė, paskaitininkas archit. Kazimieras Mieldažys, kun. Dr. Pr. Dauknys, Latrobe Valley seniūnė V. Koženiausienė, Rita Mačiulaitienė su dukrele Lisa, Servacijus Šabrinskas.

Foto Bronius Vitkauskas

GEELONGAS

Naujai išrinkta GL Sąjungos klubo valdyba pasiskirstė pareigomis; pirmininkas J. Gailius, vicepirm. J. Medelis, vicepirm. moterų reikalams I. Gailiuvienė ir M. Manikauskienė, sekretorius C. Valodka, kasininkas L. Bungarda, kandidatė: A. Jančiauskienė. Valdyba ruošia kalėdinį pobuvį XII. 5, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių namuose.

Šiomet Valdyba ruošia Kalėdų

Eglutę ir specialų stalą vaikams iki 10 metų nemokamai. Suaugusiems švediško stalo vakarienė \$ 8.

Iš anksto užsirašyti pas Irmgardą Gailiuvienę, tel. 21 4235. Atvyks ir Kalėdų senelis, vaikų tėvai pasirūpina dovanėlėmis ir palieka pas šeimninkes.

Valdybos adresas: Česlovas Valodka, 8 Walsh Grove, North Geelong 3215, tel. 78 9539.

Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba

KALĖDŲ DOVANA!

Kanados lietuvių kvartetas "Sutartinė"

KONCERTAS

gruodžio 20 d., sek-nį, 2.30 val. p.p.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Neužmirškite! Pelnas Jaunimo Kongresui.

Bilietai \$ 8.

ALB Melb. Apyl. Valdyba

NAUJŲ METŲ SUTIKIMO

BALIUS

gruodžio 31 dieną 8 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Geras orkestras, puiki vakarienė, šampanas.

Stalus prašom iš anksto užsisakyti pas Agnė Kuncienę, tel. 857 5854 arba Joną Tamošiūną, tel. 859 6291.

Įėjimas \$ 20.

Melbourn Apylinkės V-ba

Maloniai kviečiame visus į tradicinį

KALĖDŲ SUBUVIMĄ — IESMINĘ

gruodžio 5 d., šeštadienį, 2 val. p.p.

LIETUVIŲ KLUBO SODELYJE.

Suaugusiems iešminės kepsniai, alus ir vynas, jaunimui pyragaičiai, ledai, vaisvandeniai.

Jei atvyks svečias iš Amerikos p. Lopas, bus rodomas filmas apie Lietuvą.

Canberros Apyl. Valdyba

Pasaulio vyskupų sinodo kreipimasis į viso pasaulio tikinčiuosius

Baigdamas savo darbus Pasaulio vyskupų sinodas kreipiasi į viso pasaulio tikinčiuosius, ypač į pasauliečius, išdėstydamas bendromis pastangomis subrandintas išvadas, išreiškdamas pasitikėjimą, dėkingumą ir solidarumą.

Dokumento antraštė išreiškia Vyskupų sinodo temą ir studijų rezultatus: Apie pasauliečių pašaukimą bei misiją Bažnyčioje ir pasaulyje, praėjus dvidešimčiai metų nuo Antrojo Vatikano susirinkimo.

Štai pagrindinės jo antraštės: Ivadas - Antrojo Vatikano susirinkimo nutiestu keliu - Kas yra katalikas pasaulietis? - Visuotinis pašaukimas į šventumą - Dvasios jėga - Pareiga ir tarnavimas - Šeima - Jaunimas - Moterys Bažnyčioje ir pasaulyje - Parapija - Socialiniai bei politiniai išsipareigojimai - Pasauliečių formavimas - Kreipimasis - Išvada.

Dokumento pradžioje Pasaulio vyskupų sinodas pažymi, kad II Vatikano susirinkimas, labiau išgilindamas į Bažnyčios paslaptį, pažadino visuotinio atsinaujinimo dinamiką ir sudarė sąlygas didesniajam pasauliečių sąmonės subrendimui. Kaip anksčiau, taip ypač

mūsų laikais pasauliečiam tenka uždaviny visą žemiškąją tikrovę persunkti Kristaus dvasia. Taip pasaulis pašventinamas, atveriant jį Dievo karalystei.

Dokumentas pabrėžia, kad šandien "šventumas yra neįmanomas be išsipareigojimo kovoti už teisingumą bei konkrečiais darbais pasireiškiančio solidarumo su vargšais ir priespaudą kenčiančiais žmonėmis. Pasauliečių šventumas turi apimti ir socialinį išsipareigojimą perkeisti pasaulį pagal Dievo planą.

Pasaulio vyskupų sinodas iš naujo pabrėžia pilną vyro ir moters lygybę ir griežtai atmeta visas diskriminacijos apraiškas. "Viešpaties Motina Marija yra moters orumo paveikslas ir dalyvavimo

žmonijos išganyto darbe nepri-lygstamas pavyzdys".

Toliau dokumentas iškelia parapijos vaidmenį Bažnyčios gyvenime. Parapija yra asmenų, grupių ir sąjūdžių bendruomenė. Kalbėdamas apie katalikų pasauliečių uždavinius viešojo, socialinio ir politinio gyvenimo sferose, Sinodas pabrėžia, kad šio išsipareigojimo reikalauja nuoseklus tikėjimo pasireiškimas darbais. Tikėjimas išpa- reigoja mus visus įgyvendinti tas vertybes, kurios yra žmogiškojo orumo, teisingumo, esminių žmogaus teisių pagrindas.

SYDNEJUS

PRISIMINTI MIRUSIEJI

Visų Šventųjų dieną šv. Mišias aukojo už mūsų mirusius prel. P. Butkus. Mišių metu giedojo Dainos choras, vad. Justinui Ankui.

Po pamaldų vyko visi į Lietuvos sekijos kapines aplankyti mūsų artimųjų ir mylimų žmonių, iškeliavusių amžinybėn. Jautriu žodžiu pre. P. Butkus prisiminė metų bėgyje mirusius mūsų tautiečius toli nuo gimtosios Lietuvos. Specialiai maldose prisimintas Melbourne lietuvių klebonas prel. Pr. Vaseris, kuris taip netikėtai paliko našlaičiais ne tik melbourniškius, bet ir visos Australijos lietuvius. Sydnėje metų bėgyje palaidoti 27 tautiečiai. Dauguma jų jau sulaukę gilaus amžiaus. Po prel. P. Butkaus žodžio, kartu su kun. P. Martūzu buvo sugiedota Libera, Marija, Marija ir Tautos himnas. Prel. P. Butkus pranešė, kad mūsų sekijoje pastatyta pelenų siena jau yra užsakyta ir greitai laiku reikės statyti kitą sieną pelenams palaidoti.

DAINOS CHORAS

Laikas nesustabdomai bėga ir štai lapkričio 14 d. jau šventėme prieš metus staigiai mirusio mūsų choristo 42 m. Bernardo Šarkausko. Mišių metu už Bernardą giedojo Dainos choras, vad. Justinui Ankui. Mišių maldas skaitė Bernardo dukrelė Loreta, kaip amžiną atilsį tėvelis Bernardas, išaugo į puikią lietuvaitę, nors Lietuvos ir nemačiusią. Šioje skaudžioje su- kaltyje užjaučiame Bernardo žmo- ną Reginą, dukrelę Loretą, bro- lį Joną ir plačią Šarkauskų gim- nę. Bernardo našlė Regina savo mylimo vyro atminimui paskyrė Dainos chorui \$ 100 auką. Ačiū už nevystančias gėles.

METINIS KONCERTAS

Gruodžio 6 d. 4 val. p.p. Lietu- vių klube įvyks Dainos choro me- tinis koncertas. Dainos chorui va- dovauja jaunosios kartos Birutė Aleknaite, jai talkininkauja nuo- širdus jaunuolis Justinas Ankus. Prieš metus pasitraukęs iš diri- gento pareigų Bronius Kiveris yra visada pasiruošęs Dainos chorui padėti. Džiaugiamės, kad metinia- me koncerte Bronius Kiveris tal- kininkauja kaip akompaniatorius. Kviečiame visus atsilankyti ir pa- sidalyti mūsų metų darbo vaisiais.

Dainos kor.

"TEVIŠKES AIDAI" YRA VIENINTELIS

Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį. Įrašykime "Tėviškes Aidas" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Jau žinios, rugsėjo - spalio lai- da. Leidėjas - Australijos lietuvių jaunimo sąjunga. Redaktorius Jo- nas Mašanauskas. Šia laida jau didelė ir techninė pažanga, ryš- kios nuotraukos, idomi jaunimo veiklos apžvalga.

Pasaulio Lietuvis, spalio. Leidė- jas Pasaulio Lietuvių Bendruome- nės valdyba. Redaktorius Bronius Nainys Čikagoje. Mini 25 metų Lietuvių fondo sukaktį, Australi- jos Lietuvių Bendruomenės veikė- jų suvažiavimą Melbourne. A. Zub- ras rašo apie žydus Lietuvos rė- muose vokiečiams įžygiavus. Pa- saulio Lietuvių Jaunimo kongresas Australijoje, čia pateikiama plati programa.

Tėvynės Sargas, 1987 m. Nr. 2 (67). Leidėjas: Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas Čikago- je. Įžanginiu mini Viešpaties do- vanas. Kova prieš Bažnyčią Ame- rikoje, Krikščioniškoji demokrati- ja, Užgesę žiburiai, Vilnija ir Ma- žoji Lietuva, Popiežiaus palanku- mas, Lietuvos krikšto sukaktis, Amerikoje "raganų medžioklė" - sionistams kaltinant lietuvius su KGB ir kitomis sovietų įstaigomis.

Krivulė, 1987 m. birželis. Leidė- jas - Vakarų Europos Lietuvių Sie- lovada, redaktorius kun. Br. Liu- binas. Vyskupo Antano Deksnio veiklos apžvalga ir žinios iš Va- karų Europos lietuvių religinio gy- venimo.

Saleziečių Balsas, 1987 m. Nr. 99. Lietuvių saleziečių metinė veik- los apžvalga aprašymais ir nuo- traukėmis, viršelį puošia dailiai atspausdintas Lietuvos krikšto me- dalis su trim karaliais - Mindau- gu, Jogaila ir Vytautu - Lietuvos krikščionybės pradininkais. Žur- nalą redaguoja kun. Mečys Bur- ba, leidžia Tėvai Saleziečiai Ita- lijoje.

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELES

ADELAIDE 5EBI - FM šešta- dieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirta- dieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadi. 11 val. ryto, pirmadi. 6.30 val. p.p

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ket- virtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antra- dienį 6.30 val. vak.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ

FONDAS

DĖMESIO JAUNIMUI

Per praeitą AL fondo metinį su- sirinkimą buvo iškelta mintis, kad AL fondas paremtų finansiniai mū- sų nedarbantį jaunimą, kuris no- rėtų dalyvauti VI Pasaulio lietu- vių jaunimo sąjungos kongrese kaip žiūrovai. Suinteresuoti asme- nys turėtų kreiptis su prašymu į AL fondo valdybą, PO Box 11 North Melbourne 3051 iki gruodžio 1 d.

AL Fondo Valdyba

Popiežius Jonas Paulius II au- diencijoje priėmė tarptautinės fundacijos "Naujoji Viltis" 80 rink- tinių mokslininkų, tarp kurių 15 Nobelio premijos laureatų. Popie- žius jiems pabrėžė, kad reikia kur- ti tokią bendruomenę, kurioje žmogaus asmuo būtų pilnai įver- tinamas, gerbiamas ir mylimas. Tokią bendruomenę gali sukurti tik laisvi ir atsakingi žmonės, ku- rie įstengia technologinę pažangą suderinti su moralės dėsniais, kad tarnautų žmogui visada.

GEELONGAS

A.A. JADVYGA DARGVAINYTĖ

Jadvyga jau kurį laiką sirgu- liavo ir pagaliau lapkričio 10 d. mirė namuose, kurią visą laiką prižiūrėjo ir slaugė jos sesutė Ona. Rožančius buvo kalbamas laidotu- vių koplyčioje XI. 12, kurį prave- dė M. Andriukonienė, A. Jan- čiauskienė, A. Baltrūnas. Laido- tuvių šv. Mišios vyko sekančią dieną šv. Jono bažnyčioje, jas au- kojo iš Sydnėjaus atvykęs kun. Povilas Martūzas, pasakė gražų atsisveikinimo žodį ir palydėjome į Eastern kapines. Šermenų pie- tūs buvo suzuoti Lietuvių Bend- ruomenės namuose.

Jadvyga buvo gimusi 1922 m. birželio 20 d. Šiaulių apskrityje, Vaiguvo valsčiuje, Šiaulaitės kai- me. Augo savo tėvelių dideliame ūkyje, turėjo keturis brolius, ku- rie visi mirė. Iš jų šeimos liko tik Ona.

Ilsėkis Jadvyga Viešpaties Ra- mybėje.

VI. Stulkevičius

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16 18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmadi. trečiadi. ketvirtadi. - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiadi. ketvirtadi. penktadi. ir šeštadi. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENI NUO 5.30 iki 8 val. SVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD

Kaina \$ 4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. kodėl ne Lie- tuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.